

حتماً می‌دانید که تمام دنیا در کمیته قانونگذاری فدراسیون جهانی فوتبال چهار نماینده دارند و بریتانیا هم چهار نماینده که از اسکاتلند، ایرلند، انگلستان و ولز هستند

دوره پنجم

پنجمین دوره جام حذفی در فصل ۶۷-۶۸ برگزار شد و دوباره دو تیم شهرستانی به فینال رسیدند. ملوان برای سومین دوره متوالی فینالیست بود و این بار مقابل شاهین اهواز با رهبری مجید باقری نیا کار بسیار سختی داشت. برای نخستین بار در این دوره دو تیم فینالیست اجازه داشتند در شهرهای خود پذیرای حریف باشند. در بازی رفت ملوان بندر انزلی چهار بر یک پیروز شد و دیگر همه بهمن صالح نیا و شاگردانش را قهرمان جام می‌دانستند اما در بازی برگشت شاهین اهواز با فرزاد آهک‌پور کاری کرد کارستان و با پیروزی ۳ بر صفر به خاطر گل زده در خانه حریف به عنوان قهرمانی را به خود اختصاص داد.

دوره ششم

ششمین دوره جام حذفی در فصل ۶۸-۶۹ برگزار شد. فصلی که همزمان شد با تولد دوباره لیگ در ایران پس از پیروزی انقلاب که با نام لیگ قدس برگزار می‌شد. در این دوره از جام حذفی دوباره ملوان به فینال رسید، دوباره در تهران بازی کرد و در یک تک‌مسابقه پس از ۱۲۰ دقیقه تساوی بدون گل برابر استقلال، در ضربات پنالتی ۵ و ۶ به پیروزی رسید و نخستین تیمی شد که سه دوره قهرمان جام حذفی می‌شود.

دوره هفتم

هفتمین دوره جام حذفی در فصل ۶۹-۷۰ برگزار شد. در این دوره ملوان برای پنجمین فصل متوالی به فینال رسید تا یک رکورد جاودانه و ابدی را به نام خود ثبت کند. قوی سفید تا آن روز دو بار فینال را برده و دو بار باخته بود و این یک فینال تکراری با پرسپولیس بود که بار دیگر علی پروین با پیروزی دو بر یک در تهران شاهد موفقیت را در آغوش کشید. به این ترتیب و پس از ملوان، پرسپولیس دومین تیمی شد که توانست بیش از یک بار قهرمان جام حذفی شود.

دوره هشتم

بین دوره هفتم و هشتم جام حذفی دو سال فاصله افتاد. در فصل ۷۲-۷۳ جام حذفی دوباره متولد شد و این بار سایپا با رهبری بیژن ذوالفقارنسب در دو بازی رفت و برگشت مقابل جنوب اهواز به عنوان قهرمانی رسید تا نخستین تیم تاریخ فوتبال ایران شود که در یک فصل دبل می‌کند؛ یعنی هم قهرمان لیگ شده بود و هم قهرمان جام حذفی. بازی دو تیم در تهران به تساوی بدون گل رسید و تساوی یک-یک در اهواز با قانون گل زده در خانه حریف باعث شد جام به تیم تهرانی برسد.

دوره نهم

نهمین دوره جام حذفی در فصل ۷۴-۷۳ برگزار شد. این بار بهمن کرج و تراکتورسازی به فینال رسیدند. بهمن تیمی تازه تأسیس بود که با استخدام فیروز کریمی و جذب ستاره‌های بزرگ پاس قهرمان آسیا، به عنوان یک مدعی قهرمانی گام به گذاشته و در لیگ هم با ۱۱ امتیاز از پرسپولیس پیش بود اما قهرمان نشد. در جام حذفی اما فیروز کریمی در تبریز با یک گل مغلوب شد و در تهران با ۲ گل پیروز تا در مجموع دو مسابقه قهرمان جام حذفی شود. در آن زمان جام جامداران آسیا هم تأسیس شده بود و بهمن با این جام قهرمانی به عنوان نماینده ایران به آسیا رفت.

دوره دهم

استقلال فاتح دومین دوره جام حذفی برای تکرار این عنوان تا دهمین دوره صبر کرد. در فصل ۷۵-۷۴ استقلال به رهبری منصور پورحیدری تا فینال به راحتی بالا آمد و در دیدار فینال مقابل برق شیراز هر دو بازی رفت و برگشت را برد تا با اقتدار نخستین تیمی شود که هر دو فینال را می‌برد. آبی‌ها در تهران ۲-۰ و در شیراز ۳-۱ پیروز شدند و علاوه بر جام قهرمانی از شیراز یک پدیده هم با خود به تهران آوردند. داریوش یزدانی که ستاره بازی فینال بود و در عنفوان جوانی به استقلال تهران آمد

دوره یازدهم

فصل یازدهم جام حذفی ۷۶-۷۵ برگزار شد. برق شیراز که دوره قبل به فینال رسیده بود، با غلام پیروانی تا فینال دوباره بالا آمد اما فعل و انفعالاتی که در فاصله بین بازی نیمه‌نهایی و فینال اتفاق افتاد باعث جانشینی محمود یآوری شد. این بار برق با مربی جدید در فینال مقابل بهمن کرج توانست بازی را به پناالتی بکشاند و پس از تساوی بدون گل در ۱۲۰ دقیقه، در ضربات پنالتی سه بر صفر پیروز شد و به جام قهرمانی بوسه زد. نخستین قهرمانی با دو مربی!

وقفه آخر

سومین و آخرین وقفه در تاریخ جام حذفی در حد فاصل دوره یازدهم و دوازدهم رخ داد. سال ۷۶ سالی بسیار خاص در تاریخ فوتبال ایران است. بازی‌های تیم ملی در مسیر رسیدن به جام جهانی تبدیل به یک ماراتن شد و ایران به شکل دراماتیک پس از ۱۷ مسابقه در پلی‌آف دو قاره توانست با عبور از سد استرالیا سی و دومین و آخرین بلیت جام جهانی ۹۸ را بگیرد. نخستین حضور ایران در جام جهانی پس از انقلاب آنقدر شیرین بود که دیگر کسی به مشکلاتی که این موفقیت برای فوتبال داخلی ایجاد کرد، نپردازد.

پرسپولیس و جام حذفی قربانی جام جهانی!

در فصل ۷۶-۷۷ لیگ آزادگان پرسپولیس به عنوان مدافع دو دوره قبلی قهرمانی، جدیدترین مدعی بود اما با داشتن ۱۳ ملی‌پوش در تیم ملی و به خاطر بازی‌های ایران دیدارهایش مدام به تعویق افتاد و از جایی به بعد دیگر امکان زمانی برای برگزاری بازی‌های عقب افتاده پرسپولیس وجود نداشت. در نتیجه پرسپولیس از لیگ کنار کشید تا عنوان قهرمانی به استقلال برسد. قرمزها دو فصل بعدی را هم دوباره با اقتدار قهرمان شدند و هنوز هم هواداران این تیم می‌گویند اگر صعود ایران به جام جهانی ۹۸ نبود، رکورد پنج قهرمانی متوالی در دهه ۷۰ رخ می‌داد نه دهه ۹۰.

همین معضل یعنی درگیری بیش از حد تیم ملی با مسابقات مقدماتی جام جهانی باعث شد برگزاری جام حذفی نیز از تقویم فدراسیون خارج شود. این آخرین فصل تا امروز است که جام حذفی نداشتیم و امیدواریم تا همیشه نیز آخرین فصل بماند.

دوره دوازدهم

دوره دوازدهم جام حذفی دوره‌ای خاص بود، از بسیاری جهات! تا این دوره ما تیم‌هایی که بیش از یک بار قهرمان شده باشند نداشتیم، فینال رفت و برگشتی هم داشتیم، قهرمانی یک تیم با دو مربی هم داشتیم، همین‌طور مربیانی که بیش از یک بار قهرمان شده باشند. برنده در ضربات پنالتی هم داشتیم اما ...

فصل دوازدهم جام حذفی ۷۷-۷۸ پرسپولیس با بازگشت علی پروین تیمی باشکوه شده بود. رکورد ۱۶ برد متوالی را به جا گذاشت که هنوز هم دست نخورده باقی است. در این دوره برای نخستین بار در فینال جام حذفی دربی برگزار شد و دو قطب پر طرفدار در فینال به هم خوردند. پیش از آن تنها یک بار در سال ۶۷ استقلال و پرسپولیس در یک چهارم نهایی جام حذفی رقیب هم شده بودند که آنجا پرسپولیس در ضربات پنالتی برد و در نهایت قهرمان شد. این اتفاق این بار در فینال و در همان وقت ۹۰ دقیقه قانونی تکرار شد، پرسپولیس ۲-۱ استقلال را شکست داد و دومین تیم تاریخ شد که در یک فصل دبل می‌کند؛ یعنی هم قهرمان لیگ و هم قهرمان جام حذفی می‌شود.

دوره سیزدهم

سیزدهمین فصل جام حذفی ۷۸-۷۹ برگزار شد. استقلال با بازگشت دوباره منصور پورحیدری - که تیم ملی را به خاطر خانه ابدی‌اش رها کرد - چهره یک مدعی به خود گرفته بود و در دیدار فینال مقابل بهمن با پیروزی ۳-۱ فاتح جام حذفی شد. این آخرین حضور بهمن در تاریخ فوتبال ایران بود چرا که از مدت‌ها قبل اعلام انحلال کرده بود و پس از پایان این مسابقه نیز بازیکنانش آزاد اعلام شدند. برخی بازیکنان فینال سر از تیم برنده آوردند، مثل فرزاد مجیدی یا ستار همدانی!

دوره چهاردهم

چهاردهم این فصل جام حذفی ۷۹-۸۰ همزمان شد با دهمین دوره لیگ آزادگان، یعنی آخرین فصل برگزاری لیگ آماتوری در ایران. فصلی که استقلال با استفاده از مشکلات مدیریتی پرسپولیس و چند پاره شدن این تیم به عنوان قهرمانی لیگ رسید و فجرسپاسی نیز جام حذفی را به خانه برد. غلام پیروانی که در تجربه قبلی نتوانسته بود در فینال تیم شهرش را قهرمان کند، این بار در مصاف با ذوب آهن هر دو بازی رفت و برگشت در اصفهان و شیراز را برد و با برتری ۱-۳ در مجموع فاتح جام حذفی شد.